

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 6C/117/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412213038
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Milena Fegyessová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2014:6412213038.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Žiari nad Hronom v konaní pred sudkyňou Mgr. Milenou Fegyessovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou: Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a .**

Súd žalobu **z a m i e t a .**

Žalovanému sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou podanou na Okresnom súde Žiar nad Hronom dňa 27. 09. 2012, si žalobca uplatnil voči žalovanému právo na zaplatenie sumy 125,- EUR z titulu majetkovej škody a sumy 275,- EUR z titulu nemajetkovej ujmy. V odôvodnení žaloby uviedol, že žalobca ako oprávnený subjekt navrhol zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 607300009 dlžníkom O. S., pričom exekučné konanie bolo vedené pod sp.zn. EX 15265/10. V exekučnom konaní vedenom podľa procesných pravidiel obsiahnutých v ustanovení § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na časť potrebnú k posúdeniu a rozhodnutiu (návrh na vykonanie exekúcie, ako aj žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spĺňali všetky materiálne a formálne náležitosti predpokladané zákonom), rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 15.12.2010. K rozhodnutiu o poverení tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 5 mesiacov).

Žalobca si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil nasledovne:

- majetková škoda 125 € predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne plynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Poškodený vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- EUR, na udržiavanie a správu informačného systému

sumu 40,- EUR a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, poštovné telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,-EUR. Celkove vynaložil poškodený vo veci správa a vymáhania svoje pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej sumu 125,- Eur, ktorá by nezaťažila poškodeného, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie by dodržal zákonom stanovenú dobu.

- náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 275 EUR, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík: 1. neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného, 2. neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, 3. neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k insolvencii povinného a najmä žalobca mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel, že jeho žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá a je preto potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu. Náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľ vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov. Poškodený uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, a to práve na základe aplikácie vyššie uvedenej doktríny Ústavného súdu SR, teda 660,- Eur za rok : 12 mesiacov v roku = 55 Eur za mesiac. V danej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 164 dní. Žalobca ďalej poukázal, že v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, do podania žaloby však odporca na žiadosť pozitívne nereagoval.

Žalovaný v písomnom vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 27.3.2013 žiadal návrh žalobcu ako nedôvodný zamietnuť z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Poukázal na nedostatky podaného návrhu, ktoré spôsobujú zmätočnosť podania, keď navrhovateľ uviedol časť dôkazov, avšak v skutočnosti preniesol celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša navrhovateľ sám. Taktiež z podania žalobcu nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Pokiaľ ide o uvádzané prieťahy v konaní, žalobca neuviedol kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu, neuviedol, ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany žalovaného, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prieťahy v príslušných konaniach predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti, t.z. či príslušných konaniach predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti, t.z. či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania. V ďalšom poukázal žalovaný na skutočnosť, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody boli doručené žalovanému dňa 23.4.2012, ale už dňa 27.9.2012 bola okresnému súdu doručená žaloba, z čoho je zrejmé, že žalobca nepodal žaloby po uplynutí 6.mesačnej lehoty, ale skôr. V takom prípade ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Ministerstvo spravodlivosti SR adresovalo žalobcovi po doručení žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody výzvy na doplnenie žiadosti, žalobca však neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm.a) zákona č. 514/2003 Z.z. preto nárok navrhovateľa nepovažuje za predbežne prerokovaný. Ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. ustanovujú všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci a to nezákonné rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. K samotnému nesprávnemu úradnému postupu žalovaný uviedol, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, najmä v prípade existencie dôvodov podľa

§ 45 ods. 1 písm.c) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Prejavilo sa to vo veľkom počte nezákonných exekúcií a zbytočnom vzniku trov exekučného konania. V tomto smere je dôležitý rozsudok Súdneho dvora EÚ (Asturcom C-40/08), ktorý nevylučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní. Unáhlené konanie zo strany súdov by mohlo viesť k nedostatočnému a nekvalifikovanému posúdeniu prípadu a tým aj otázky, či rozhodcovský rozsudok spĺňa všetky kritéria zákonnosti. V zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1.6.2011, 15. dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule. Ak bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná na súd po 1.6.2011, nárok je v tejto časti neopodstatnený. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované článkom 48 ods. 2 Ústavy SR je pritom kompetentný preskúmať Ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ústavnou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä kritéria, ako sú zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Súd konajúci o náhrade škody by mohol pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní v prípade, ak by tieto boli konštatované predsedom súdu alebo Ústavným súdom SR. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčísľovaniu škody zo strany žalobcu. Rovnako žalobca navrhovateľ nepreukázal ani nárok na vznik nemajetkovej ujmy, keď s poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR je potrebné uviesť, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie nepreukázal ani nárok na vznik nemajetkovej ujmy, keď s poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR je potrebné uviesť, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany Ústavného súdu. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a u fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky spis.zn. 30 Cdo/675/2011, odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prieťahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Taktiež „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“ nebol zo strany žalobcu preukázaný a ani to, akým spôsobom uvedená situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa“. S prihliadnutím na charakteristiku podnikateľskej činnosti navrhovateľa považuje žalovaný za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala navrhovateľovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite navrhovateľa. Taktiež žalovaný poukázal na neexistenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a prípadnou škodou.

V súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p. súd konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu a jeho zástupcu, ktorí podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 17.2.2014 požiadali o zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu, keď žalobcom označené skutočnosti v podanom návrhu sú takého charakteru, že predpokladajú vylúčenie všetkých sudcov okresného súdu z prejedávania a rozhodovania vo veci. Zároveň žiadal konanie vedené pod sp. zn. 6C/117/2012 prerušiť do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevylúčenia sudcu povereného prejedávaním veci. Tiež navrhol doplnenie dokazovania, keď uviedol, že zadal objednávku na spracovanie znaleckého posudku, ktorý vyčíslil výšku vzniknutej škody. Súd zároveň konal a rozhodol aj v neprítomnosti žalovaného, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie, riadne a včas vykázané, pričom písomne požiadal o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní, keď zároveň súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti, prihliadnuc pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd neakceptoval žiadosť žalobcu a jeho právneho zástupcu o odročenie nariadeného pojednávania z ním uvádzaných dôvodov, pretože zákonný sudca, ktorému bola vec pridelená na konanie a rozhodnutie po oboznámení sa s dôvodmi uvádzanými v bode I. podaného žalobného návrhu predložil podanie navrhovateľa spolu s vyjadreniami všetkých sudcov Okresného súdu Žiar nad Hronom na rozhodnutie o námietke zaujatosti podľa § 16 ods. 1 OSP (čl.7 spisu), pričom Krajský súd v Banskej Bystrici o jeho námietke rozhodol uznesením č.k. 13NcC/94/2012-8 zo dňa 8.10.2012.

Podľa § 109 ods. 2, písm. c) O. s. p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

O návrhu žalobcu na prerušenie konania súd rozhodoval v zmysle citovaného ustanovenia zákona. Súd poukazuje na to, že podľa ustanovenia § 109 ods. 2 O. s. p. prerušenie konania nie je obligatórne. Dôvodom pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 2, písm. c) však musí byť, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši prejudiciálna otázka. Túto otázku si však súd môže vyriešiť aj sám s poukazom na ustanovenia § 135 ods. 2 O. s. p. V predmetnej veci zaujatosť zákonného sudcu, ktorý vec prejednáva, žalobca namietal už v podanej žalobe.

O jeho námietke bolo rozhodnuté Krajským súdom v Banskej Bystrici ako súdom nadriadeným, postupom podľa § 16 ods. 1 O. s. p. a zákonná sudkyňa Mgr. Milena Fegyessová nebola vylúčená z prejednávania a rozhodovania prejednávanej veci, keďže nebola zákonnou sudkyňou v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 4Er/1177/2010. Súd bol toho názoru, že keďže si žalobca uplatnil svoje zákonné právo namietat' nestrannosť súdu a o jeho námietke už bolo zákonným postupom rozhodnuté, súd nevidel dôvody pre prerušenie konania, a preto jeho návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 4Er/1177/2010, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Dňa 9.12.2010 podal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, Exekútorský úrad Bratislava, Zahradnícka 60, na tunajší súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp. zn. EX 15265/10 vo veci oprávneného: Pohotovosť, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava (tu žalobca) proti povinnému: O. S. pre vymoženie pohľadávky 728,59 € s príslušenstvom priznanej oprávnenému vykonateľným rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu č. SR 06549/10 zo dňa 29.7.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 23.8.2010 a vykonateľnosť dňom 26.8.2010. Tunajší súd v prejednávanej veci vydal dňa 15.12.2010 poverenie č. 5613 033932, ktoré následne doručil súdnemu exekútorovi, čo potvrdil podpisom na doručenke.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. d) zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 17 ods. 1 a 2 citovaného zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu.

V prejednávanej veci si navrhovateľ uplatňuje náhradu majetkovej škody v sume 125 € a nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 275 € a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti na vydanie poverenia v zákonom stanovenej lehote.

Je potrebné uviesť, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne: 1/ nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Žalobca však v prejednávanej veci nepreukázal nesprávny úradný postup, vznik škody ani výšku škody. Rovnako nepreukázal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a ani to, že by sa mu mala poskytnúť náhrada v peniazoch. S prihliadnutím na tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené hmotno-právne podmienky pre zodpovednosť štátu uvedené v ustanovení § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, pretože tunajší súd rozhodol o vydaní poverenia v zákonom stanovenej lehote, preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., a to na základe zásady úspechu. Žalovaný mal vo veci plný úspech, v spojení s konaním mu trovy nevznikli, preto potom súd vyslovil, že žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd do Banskej Bystrice, a to písomne v 4 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku, alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).